

10 + 1 запитання до академіка Сергія Безшапочного

«ПВ» продовжує зустрічі з відомими полтавцями. Сьогоднішня розмова — з академіком, лікарем Сергієм Безшапочним.

— Яка подія змусила інакше ставитися до життя?

— У юності мріяв вступити до мореплавного училища, готувався лазити по щоглах, залазив на найвищі дерева. Якось виліз на тополю висотою з чотириповерховий будинок, і верхівка зламалася. У це важко повірити, але поки летів, ніби хтось на екрані показав мені все життя від народження до останнього моменту. Навіть подумав: «А чому я повинен помирати? Нічого поганого в житті не зробив». Перед самою землею встиг перевернутися і впасті на руки... Після кількох операцій три місяці був закутий у гіпс. Без рук. Коли тебе не нагодують — це дрібниця, найстрашніше — коли ти не можеш почухати себе. Це перетворювалося на катування. Тоді я відчув, що значить це утратити. Після того став набагато серйозніше ставитися до життя, цінувати його. Здоров'я не можна купити, треба тільки берегти. З поганими справами воно втрачається.

— Чого боїтесь у житті?

— Багатьох речей. З того часу, як упав, боюся висоти. Мені складно підійти до урвища. Боюся замкненого простору, звісно, не настільки, щоб у ліфті не їздити, але в якусь нору ніколи не поїду. Але найстрашніше бути безсилим. Якщо на мене нападуть з десяток чоловіків, я не стану переможцем, але зможу дати відсіч і буду відчувасти себе людиною. А от коли летиш у літаку, думаєш: «Господи, буде падати ця залязка, і яким би ти не був розумним і сильним, тобі це не допоможе». Безсилия, мабуть, — це найстрашніше, що може відчувати чоловік.

— Скільки Вам потрібно, щоб вистачало на все?

— Щасливою може бути тільки людина, котрій вистачає того, що вона має. Наприклад, є в мене шматок смачного сала, окраєць хліба, пляшка гарного вина, зібралися з друзями, поспілкувалися, усім добре — і я задоволений. А можна сісти і плакати, що хтось єсть лангуста і чорну ікору ложками, а я салом давлюся. Ніхто не забороняє прагнути мати краще і більше, але

треба ще й вчитися отримувати задоволення від того, що маєш. Можна випити півсклянки і радити, що лишилася всього половини, а можна радити, що лишилося ще півсклянки.

— Що для Вас найбільше зло?

— Зрада. Я виріс у повоєнній Полтаві, без ножів ми не ходили. Боксом теж займався, бо бійка була тоді природною справою. І коли ти знаєш, що за спиною в тебе є друг, це додає сили, впевненості. А коли тебе зрадили, образно кажучи, вдарили ножем у спину, це найстрашніше. Те ж саме, коли ти надішовся на колегу чи супутника життя, а він тебе зраджує. Усього було в житті. Останнім часом придумав такий спосіб: заздалегідь кажу собі, що все погано, тоді не доводиться розчаровуватися. І коли друг лишається вірним, а ти був готовий до зради, стає дуже приемно на душі.

— Чи поступаєтеся принципами?

— У юності серйозно займався боксом, у Комітеті державної безпеки навіть давав розписку, що не буду битися на вулиці, бо одним ударом можу вбити людину. Але ж були ситуації, коли доводилося захищати свою дівчину, своє життя. Однак є принципи, від яких не можу відступити. Коли був малим, до мами прийшла сусідка позичити грошей. Мама дісталася іх із буфету. Сусідка була шокована, що мама довіряє своїм синам. У нашій сім'ї навіть поняття не було, що хтось може украсти. Ось від таких принципів відступати не можна.

— Із ким найчастіше радитеся в житті?

— З мамою, вона для мене завжди жива. В усюму, що роблю, раджуся з нею. Думаю: «А що б сказала мама? А як б вона це оцінила?». Якщо думаю, що мама мною пишалася б, роблю це, коли ні — не роблю.

— Як ставитесь до перемін?

— Дотримуюся східної мудрості — не дай Боже жити в часи перемін. Кожна людина пристосовується до того, що є, хай навіть поганого. Пристосувалася і живе. Чому ми сьогодні згадуємо часи Брежнєва? Бо тоді був застій, багато років нічого не мінялося. Як тільки настають часи перемін, людям знову доводиться адаптуватися. Як стреси страшні шкідливі для організму, так і зміни в житті. Вони не роблять людей сильнішими. Вважаю, що стабільність краща. Ніщо так не піднімає супільство як стабільність.

Сергій БЕЗШАПОЧНИЙ, 65 років.

Закінчив Полтавський медичний стоматологічний інститут. Став наймолодшим професором у своїй галузі в Радянському Союзі. Нині Академік Міжнародної академії отоларингології, дійсний член Української Академії наук, заслужений діяч науки і техніки України, головний ринолог України, професор, завідуючий кафедрою отоларингології Української медичної стоматологічної академії, пластичний хірург. Обирається депутатом Полтавської міської ради. У юнацькі роки грав у Театрі юнацької творчості Емілії Болотної. Випустив кілька поетичних збірок. Був ведучим кулінарної програми на телебаченні. Два десятиліття незмінний член журі конкурсу «Красуня Полтави». Одружений, має дорослу доньку й онуку.

— Коли востаннє сварилися?

— З дружиною постійно (сміється). — «ПВ»). Виховані люди намагаються не сваритися, але інколи це потрібно. Тому страждають найближчі люди. Іноді вона мені говорить: «З іншими ти такий ввічливий». Мабуть, тому, що для них я сильна особистість, зі мною радяться. А дружина сприймає таким, який я є.

— Вас знають як доброго кулінара. Яка кухня Вам ближча?

— Усі кухні принципово однакові, просто мають певну специфіку. Скажімо, у нас готують пельмені середнього розміру, в Італії — маленькі й називають раволі, а в Середній Азії — великі манти. Але найбільше подобається грузинська кухня, бо практично в усі страви грузини додають мелений часник із горіхами (до речі, днями влада Грузії звернулася з офіційним проханням до країн світу називати їх країну Джорджі-

єю або Георгією замість російської назви Грузія.

— «ПВ»). Мені подобається цей присмак. А ще я проповідник того, що без часнику людина взагалі жити не може.

— Маєте втрачені ілюзії?

— Часто запитував себе: «А якби я вибрав інший шлях, іншу спеціальність, одружився з іншою жінкою? Що б було?». Тепер розумію — нічого не втратив. У мене найкраща у світі дружина, з якою я прожив ціле життя — 39 років. Роботу знаю досконало, для мене не існує сьогодні незрозумілого діагнозу. Це не втрачені ілюзії, а придбане щастя.

— Якби не були лікарем, то ким?

— Капітаном дальнього плавання. Коли через травму мрія зруйнувалася, вирішив убити двох зайців — зробити щасливою маму, котра мріяла, щоб я став лікарем, і потрапити лікарем на корабель. Правда, так і не потрапив.